

بررسی ویژگی‌های روان‌سنجی پرسشنامه فراتشخیصی علائم خلقی و اضطرابی MASQ-D30 در نمونه ایرانی

سعیده ایزدی دهنوی^{۱*}، حمید یعقوبی^۲، لیلا حیدری نسب^۲، سمیه منتشلو^۱

تاریخ وصول: ۱۳۹۴/۷/۱ تاریخ پذیرش: ۱۳۹۴/۸/۱۲

چکیده

زمینه و هدف: اختلالات اضطرابی و افسردگی طیف وسیعی از اختلال‌های هیجانی را تشکیل می‌دهند که دارای ویژگی‌های مشترک و متفاوت زیادی است. این پژوهش با هدف بررسی مقدماتی ویژگی‌های روان‌سنجی پرسشنامه فراتشخیصی علائم خلقی و اضطراب (MASQ-D30) در نمونه ایرانی صورت گرفت.

روش بررسی: طرح پژوهش توصیفی بوده و ۲۰۳ نفر به شیوه تصادفی از دانشجویان دانشگاه شاهد تهران انتخاب شدند. اعتبار سازه با استفاده از تحلیل عاملی بررسی شد. از پرسشنامه افسردگی، اضطراب و استرس DASS-21 جهت اعتبار همگرا و از پرسشنامه شادکامی آکسفورد (OHQ) جهت بررسی اعتبار واگرا استفاده شد. پایایی پرسشنامه با استفاده از آلفای کرونباخ و ضریب بازآزمایی به فاصله ۳ هفته بدست آمد.

یافته‌ها: نتایج تحلیل عاملی و همبستگی پیرسون از اعتبار سازه، اعتبار همگرا و اعتبار واگرا MASQ-D30 حمایت کرد. محاسبه‌ی آلفای کرونباخ (۰/۹۱) و ضریب بازآزمایی در سه زیر مقیاس AD، GD و AA به ترتیب ۰/۹۹، ۰/۹۸ و ۰/۹۸ بدست آمد که حاکی از پایایی مطلوب پرسشنامه بود.

نتیجه‌گیری: استنتاج یافته‌های این پژوهش نشان می‌دهد که نسخه‌ی فارسی MASQ-D30 از اعتبار و پایایی مناسبی برخوردار است و می‌تواند به عنوان ابزاری سریع و دقیق جهت سنجش ویژگی‌های فراتشخیصی اضطراب و افسردگی مورد استفاده قرار گیرد.

واژگان کلیدی: روان‌سنجی، علائم خلقی، علائم اضطرابی

مقدمه

به شکل گیری مدل‌های ساختاری برای تبیین این همبودی شد. محققان معتقدند که افسردگی و اضطراب دارای هم‌علایم مشترک هستند که همبستگی بالا و سایر اشتراکات این اختلالات را توجیه می‌کند و هم دارای علایم اختصاصی هستند که تمایز و تفاوت این اختلالات بر مبنای آن علایم قابل تشخیص و تمیز است (۳)(۴)(۵). در تبیین ارتباط قوی اضطراب و افسردگی تلگن (۶) الگویی را معرفی کرد که بر پایه این الگو، عاطفه‌ی منفی و عاطفه‌ی مثبت، دو بعد عاطفی پایدار هستند. عاطفه‌ی منفی یک عامل کلی رنج ذهنی است و طیف گسترده‌ای از حالت‌های خلقی منفی از جمله ترس، غم، خشم، تحقیر، و تنفر را در بر می‌گیرد. از سوی دیگر عاطفه‌ی مثبت در برگیرنده‌ی طیف گسترده‌ای از حالت‌های خلقی مثبت از جمله شادی، احساس توانمندی، شور شوق، تمایل، علاقه، هوشیاری و اعتماد به نفس است. به طور خاص، افسردگی و اضطراب هر دو قویا با عاطفه‌ی منفی مرتبط هستند. در مقابل عاطفه‌ی مثبت به نحو پایدار و منفی با علایم افسردگی همبسته است، اما با علایم اضطرابی ارتباطی ندارد. کلارک و واتسون (۷) مدل تلگن را

بر طبق پنجمین راهنمای تشخیصی و آماری اختلالات روان‌شناختی، اختلال‌های اضطرابی و افسردگی که طیف وسیعی از اختلال‌های هیجانی را تشکیل می‌دهند، از شایع‌ترین اختلال‌های روان‌شناختی محسوب می‌شوند و از جمله مشکلاتی هستند که در صد قابل توجهی از افراد جامعه را تحت تأثیر قرار می‌دهند (۱). از لحاظ پدیده‌شناسی، اضطراب و افسردگی ظاهراً به روشنی از یکدیگر قابل تمایز هستند (۲)؛ اما به رغم این تمایز ظاهری، از لحاظ تجربی تمایز این سازه‌ها بسیار دشوار است. از اوایل دهه ۸۰ میلادی تلاش جدی برای شناسایی الگوهای همبودی اختلال‌های اضطرابی و افسردگی انجام شد و ماحصل آن منجر

۱. کارشناسی ارشد روان‌شناسی بالینی، دانشگاه شاهد، تهران، ایران

* (نویسنده مسؤل) Email: Saeidehizadi@yahoo.com

۲. استادیار، دکتری تخصصی روان‌شناسی بالینی، گروه روان‌شناسی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه شاهد، تهران، ایران.

۳. استادیار، دکتری تخصصی روان‌شناسی، گروه روان‌شناسی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه شاهد، تهران، ایران.

TOTAL (r=۰/۵۶) در مقابل AD همبستگی پایینی را با مقیاس‌های اضطراب و جسمانی سازی داشت. مقیاس AA همبستگی قابل قبولی را با اضطراب و جسمانی سازی دارد. مقیاس‌های افسردگی دارد (MADAR, BDI-۲, r=۰/۵۲, AFFECT, r=۰/۴۴) لین و همکاران (۹) نیز ویژگی‌های روان-سنجی این پرسشنامه را در نمونه‌ی نوجوانان و جوانان به دست آوردند. تحلیل عامل تأییدی نشان داد که ساختار سه عاملی در نظر گرفته شده به اندازه‌ی کافی برای MASQ-D30 مناسب است. آن‌ها همسانی درونی را از ۰/۸۵ تا ۰/۹۲ در تمام مقیاس‌ها بدست آوردند و اعتبار همگرا و واگرا را نیز تأیید کردند. در این راستا مطالعه حاضر در تلاش است که با بررسی ویژگی‌های روان‌سنجی فراتشخیصی علائم اضطرابی و افسردگی به صورت مشترک و متمایز ابزاری دقیق و کاربردی متناسب با جامعه ایرانی را فراهم آورد.

روش بررسی

طرح این پژوهش از نوع توصیفی بوده است. جهت اجرای پژوهش ابتدا ترجمه و باز ترجمه پرسشنامه MASQ-D30 انجام شد. سپس اجرای مقدماتی آن بر روی ۵۰ نفر برای از بین بردن مشکلات ترجمه صورت گرفت، بعد از رفع مشکلات پرسشنامه بر روی ۵۰ نفر جهت انجام آزمون، آزمون مجدد (به فاصله ۳ هفته) اجرا شد. سپس جهت بررسی سایر ویژگی‌های روان‌سنجی، پژوهش بر روی ۲۰۳ نفر صورت گرفت. جامعه‌ی آماری در برگیرنده‌ی تمامی دانشجویان دختر و پسر دانشگاه شاهد تهران می‌باشد که نمونه‌ی این مطالعه شامل ۲۰۳ دانشجو بود که به شیوه‌ی تصادفی انتخاب شدند.

ابزارهای پژوهش: علائم خلقی و اضطراب (MASQ-D30): این پرسشنامه فرم کوتاه شده پرسشنامه‌ی ۹۰ سوالی آن می‌باشد که توسط واردنر و همکارانش (۸) به نسخه ۳۰ سوالی تبدیل شده است. سه عامل اصلی که در پرسشنامه ۳۰ سوالی ارزیابی می‌شود عبارت‌اند از: پریشانی کلی (GD) به عنوان ویژگی مشترک افسردگی و اضطراب، فقدان لذت (AD) به عنوان ویژگی اختصاصی افسردگی و برانگیختگی اضطرابی (AA) به عنوان ویژگی اختصاصی اضطراب که در یک لیکرت پنج درجه‌ای (از به هیچ وجه=۱ تا بسیار زیاد=۵) قرار می‌گیرد و برای هر عامل ۱۰ سوال اختصاص یافته است. ۱۰ سؤال مربوط به پریشانی کلی (سوالات: ۲۸، ۲۵، ۲۳، ۱۷، ۱۳، ۱۲، ۱۰، ۷، ۴، ۱) و ۱۰ سوال مربوط به برانگیختگی اضطرابی (سوالات: ۳۰، ۲۷، ۲۴، ۲۱، ۲۰، ۱۸، ۱۵، ۱۴، ۱۱، ۹، ۳) که به صورت مستقیم نمره گذاری می‌شود و ۱۰ سوال مربوط به فقدان لذت (سوالات: ۲۹، ۲۶، ۲۲، ۱۹، ۱۶، ۱۴، ۱۱، ۹، ۳) که بصورت عاطفه‌ی مثبت است معکوس می‌گردد. ویژگی‌های روان‌سنجی این مقیاس در بخش مقدمه آمده است.

گسترش دادند و مدل سه بخشی را به وجود آوردند. بر طبق مدل سه بخشی، ویژگی‌های مشترک نشان دهنده‌ی پریشانی کلی^۱ و به عبارتی عاطفه‌ی منفی است که شامل بی‌خوابی، بی‌قراری، تحریک‌پذیری و تمرکز ضعیف می‌باشد و برانگیختگی اضطرابی^۲ ویژگی منحصر به فرد اضطراب است که با بیش برانگیختگی فیزیولوژیکی مثل لرزش دست، تنش عضلانی و تنگی نفس همراه است و فقدان لذت^۳ ویژگی منحصر به فرد افسردگی در این مدل در نظر گرفته شده است که با عاطفه‌ی مثبت پایین در ارتباط است.

برای اندازه‌گیری ابعاد مدل سه بخشی واتسون و کلاک (۷) پرسشنامه علائم خلقی و اضطراب را پدید آوردند که شامل ۹۰ سوال و ۵ مقیاس بود که شامل مقیاس فقدان لذت (AD) که مقیاس فقدان عاطفه‌ی مثبت بود؛ مقیاس برانگیختگی اضطرابی (AA) که علائم برانگیختگی سوماتیک را اندازه‌گیری می‌کرد و مقیاس پریشانی کلی (GD) جهت اندازه‌گیری علائم غیر اختصاصی پریشانی کلی یا عاطفه منفی، مقیاس پریشانی کلی-افسردگی (GD-D) جهت اندازه‌گیری علائم عاطفه‌ی منفی که بطور سنتی افسردگی را شامل می‌شد و مقیاس پریشانی کلی-اضطراب (GD-A) که علائم منفی را که بطور سنتی اضطراب را نشان می‌داد شامل می‌شد. اگر چه واتسون و همکاران (۷) نشان دادند که این مقیاس از ویژگی‌های روان-سنجی مناسبی برخوردار است، مؤلفان دیگر به این نتیجه دست یافتند که مدل سه بخشی زمانی که تحلیل عاملی تأییدی صورت می‌گیرد متناسب با MASQ نیست. همچنین این مقیاس بسیار طولانی بود و جهت ارزیابی‌های جامع مناسب نبود. واردنر و همکاران (۸) نسخه‌ی کوتاه شده‌ی این مقیاس (MASQ-D30) را به منظور کاهش سختی در پر کردن پرسشنامه و افزایش نرخ پاسخ به وجود آوردند. MASQ-D30 دارای سه خرده مقیاس پریشانی کلی (GD) به عنوان ویژگی‌های مشترک اضطراب و افسردگی، برانگیختگی اضطرابی (AA) به عنوان ویژگی اختصاصی اضطراب و فقدان لذت (AD) به عنوان ویژگی اختصاصی افسردگی بود که هر مقیاس با انتخاب ۱۰ سؤال از بهترین سوالات نسخه‌ی اصلی به دست آمده است.

واردنر و همکاران (۸) همسانی درونی برای هر سه مقیاس در فرم کوتاه را بین ۰/۸۷ تا ۰/۹۳ بدست آوردند. همچنین مقیاس‌های AA و AD همبستگی درونی پایینی را نشان دادند (R=۰/۳۰). در حالی که هر دو همبستگی قابل قبولی را با GD داشتند (R=۰/۵۷، R=۰/۵۶) در زمینه‌ی اعتبار همگرا مقیاس GD همبستگی بالایی با مقیاس‌های 4DSQ (R=۰/۸۳) و BSI-TOTAL (R=۰/۸۳) دارد. مقیاس AD همبستگی قوی اما معتدلی را با مقیاس‌های MADRS (R=۰/۶۱)، BDI-

1. General distress
2. Anxious arousal
3. Anhedonia

ضریب باز آزمایی، ۵۰ دانشجوی انتخاب شدند که به فاصله‌ی ۳ هفته دوباره از آن‌ها تست گرفته شد. برای بررسی روایی سازه از روش تحلیل عاملی استفاده شد. قبل از انجام تحلیل عاملی اکتشافی، مناسب بودن داده‌های بدست آمده از نمونه برای انجام تحلیل عاملی مورد بررسی قرار گرفت. یکی از آزمون‌های آماری نسبتاً متداول جهت تشخیص مناسب بودن داده‌ها برای انجام تحلیل عاملی، آزمون کرویت بارلت است. در صورتی می‌توان گفت داده‌ها برای تحلیل عاملی مناسب است که مقدار این آزمون در سطح معناداری قابل قبول باشد. نتایج نشان داد مقدار این آزمون (Approx. chi_Squar=3622.362) در سطح $P < 0.001$ معنادار است. یکی دیگر از روش‌های بررسی قابلیت اعتماد داده‌ها جهت تحلیل عاملی اکتشافی، کفایت نمونه برداری کیزر-میر-اولکین (KMO) است. مقدار این آزمون همواره بین صفر و ۱ در نوسان است. شرط انجام تحلیل عاملی این است که شاخص مذکور برابر و یا بزرگتر از ۰/۶۰ باشد.

یافته‌ها

آزمودنی‌های این مطالعه در دامنه‌ی سنی ۱۸ تا ۳۷ سال قرار داشتند که از ۲۰۳ نفر، ۱۱۹ نفر آن‌ها مؤنث و ۸۴ نفر آن‌ها مذکر بودند که از این تعداد ۴/۵ درصد در مقطع کارشناسی، ۳۳/۵ درصد در مقطع کارشناسی ارشد و ۲ درصد در مقطع دکترا قرار داشتند. همچنین ۸۵/۷ درصد مجرد، ۱۳/۳ متأهل و ۱ درصد مطلقه بودند. میانگین و انحراف معیار پرسشنامه MASQ-D30 در جدول شماره ۱ گزارش شده است.

پرسشنامه شادکامی آکسفورد (OHQ): نسخه جایگزین و بهبود یافته‌ی OHL است که در سال ۲۰۰۲ آرجیل و هیلز (۱۰) آن را طرح ریزی و ارائه کردند که متشکل از ۲۹ آئتم است که در یک مقیاس لیکرتی ۶ درجه ای (از کاملاً مخالفم تا کاملاً موافقم) پاسخ داده می‌شود. هیلز و آرجیل (۱۰) ضریب پایایی پرسشنامه را ۰/۹۱ و همبستگی درونی گویه‌ها را بین ۰/۰۴ تا ۰/۶۵ گزارش کرده‌اند. هادی نژاد و زارعی (۱۱) پایایی پرسشنامه از طریق بازآزمایی را ۰/۷۸ و آلفای کرونباخ برای شاخص کل OHQ در مرحله آزمون را ۰/۸۴ بدست آوردند.

پرسشنامه‌ی نشانگان افسردگی، اضطراب و استرس (DASS-21): این پرسشنامه از ۲۱ عبارت مرتبط با علائم عواطف منفی (افسردگی، اضطراب و استرس) تشکیل شده است که با استفاده از یک مقیاس ۴ درجه ای (بین صفر تا ۳) درجه بندی می‌شود (۱۲). ضریب بازآزمایی (به فاصله سه هفته) برای ابعاد افسردگی، اضطراب و استرس به ترتیب ۰/۸۱، ۰/۷۸ و ۰/۸۰ و ضرایب آلفای کرونباخ برای ابعاد مذکور به ترتیب ۰/۸۵، ۰/۷۵ و ۰/۸۷ حاکی از پایایی مناسب این مقیاس بوده است (۱۳).

اعتبار همگرایی پرسشنامه MASQ-D30 از طریق محاسبه ضریب همبستگی پیرسون بین نمره‌های این پرسشنامه با نمره کل و نمره‌های خرده مقیاس DASS-21 بدست آمد. همچنین اعتبار واگرایی MASQ-D30 از طریق محاسبه ضریب همبستگی پیرسون بین نمره‌های این پرسشنامه با نمره کل و نمره‌های خرده مقیاس OHQ بدست آمد.

پایایی مقیاس با استفاده از دو روش مرسوم ضریب همسانی درونی (آلفای کرونباخ) و ضریب بازآزمایی سنجیده شد. برای بررسی

جدول (۱): میانگین و انحراف معیار مقیاس‌های MASQ-D30

انحراف معیار	میانگین	MASQ-D30
۷/۹۹	۲۲/۴۷	پیشانی کلی GD
۷/۳	۳۴/۰۴	فقدان لذت AD
۵/۶۸	۱۵/۱۳	برانگیختگی اضطرابی AA

۴۶ درصد واریانس را تبیین می‌کرد که از این ۶ عامل سه عامل اول آن مطابق با GD، AD و AA بود که ۴۶ درصد واریانس را تبیین کرد. (جدول شماره ۲)

در این پژوهش شاخص KMO برابر ۰/۸۳ به دست آمد که نشان می‌دهد داده‌های بدست آمده جهت تحلیل عاملی مناسب است. در این راستا در تحلیل عاملی اکتشافی ۶ عامل بدست آمد که

جدول (۲): نتایج حاصل از تحلیل عاملی اکتشافی

عامل ها	کل	درصد واریانس	درصد جمعی
۱	۵/۶۰۶	۱۸/۶۸۸	۱۸/۶۸۸
۲	۵/۴۳۶	۱۸/۱۲۱	۳۶/۸۰۹
۳	۲/۹۸۰	۹/۹۳۴	۴۶/۷۴۳
۴	۲/۵۱۴	۸/۳۸۱	۵۵/۱۲۵
۵	۱/۴۸۷	۴/۹۵۸	۶۰/۰۸۲
۶	۱/۴۳۰	۴/۷۶۷	۶۴/۸۴۹

ضریب باز آزمایشی به فاصله‌ی سه هفته بر روی ۵۰ نفر در سه زیر مقیاس GD، AD و AA به ترتیب ۰/۹۹، ۰/۹۸ و ۰/۹۸ بدست آمد (جدول شماره ۳) که گویای ضریب بازآزمایی بالایی است.

جدول (۳): نتایج مربوط به همبستگی آزمون - بازآزمون پرسشنامه MASQ-D30

R	بار اول (۵۰ نفر)		بار دوم (۵۰ نفر)		خرده مقیاس‌های MASQ-D30
	میانگین	انحراف معیار	میانگین	انحراف معیار	
**۰/۹۹	۲۳/۶۰	۸/۱۲	۲۴/۰۲	۷/۷۲	پیشانی کلی GD
**۰/۹۸	۳۳/۵۶	۶/۲۴	۳۳/۲۴	۵/۷۹	فقدان لذت AD
**۰/۹۸	۱۵/۵۲	۶/۲۹	۱۶/۱۲	۶/۳۰	برانگیختگی اضطرابی AA

** معناداری در سطح ۰/۰۱

آلفای کرونباخ نیز در نمونه ۲۰۳ نفری ۰/۹۱ بدست آمده است (جدول شماره ۴) که بیانگر همسانی درونی خوبی است.

جدول (۴): ضریب همسانی درونی (آلفای کرونباخ)

آلفای کل (۲۰۳ نفر)	آلفای آزمون (۵۰ نفر)	آلفای باز آزمون (۵۰ نفر)	MASQ-D30
۰/۹۱	۰/۸۷	۰/۸۶	

سطح ۰/۰۱ معنادار بودند بجز اعتبار همگرایی زیر مقیاس اضطراب با زیر مقیاس AD که در سطح ۰/۰۵ معنادار بود (جدول شماره ۵).

اعتبار همگرایی زیرمقیاس افسردگی DASS-21 با GD، AD و AA به ترتیب برابر با ۰/۷۴، ۰/۴۸ و ۰/۳۷ و با زیر مقیاس اضطراب DASS-21 برابر با ۰/۵۰، ۰/۱۵ و ۰/۶۴ و با زیر مقیاس استرس برابر با ۰/۷۲، ۰/۳۳ و ۰/۳۷ بدست آمد که همگی در

جدول (۵): نتایج مربوط به همبستگی خرده مقیاس‌های MASQ-D30 با خرده مقیاس‌های پرسشنامه DASS21

مقیاس‌های MASQ-D30	خرده مقیاس افسردگی DASS21	خرده مقیاس اضطراب DASS21	خرده مقیاس استرس DASS21
پیشانی کلی GD	**۰/۷۴	**۰/۵۰	**۰/۷۲
فقدان لذت AD	**۰/۴۸	*۰/۱۵	**۰/۳۳
برانگیختگی اضطرابی AA	**۰/۳۷	**۰/۶۴	**۰/۳۷

* معنی داری در سطح ۰/۰۵

** معنی داری در سطح ۰/۰۱

D30 دارای همبستگی منفی معناداری بودند، بجز خرده مقیاس آمادگی روانی که دارای رابطه‌ی مثبت معناداری بود. (جدول شماره ۶).

اعتبار واگرا با مقیاس شادکامی OHQ در هر یک از سه مقیاس GD، AD و AA در سطح معناداری ۰/۰۱ برابر ۰/۶۴-، ۰/۶۳- و ۰/۳۰- بود. همچنین تمامی خرده مقیاس‌های پرسشنامه شادکامی با خرده مقیاس‌های پرسشنامه MASQ-

جدول (۶): نتایج مربوط به همبستگی خرده مقیاس‌های OHQ با MASQ-D30 و خرده مقیاس‌های آن

مقیاس‌های MASQ-D30	OHQ	خودپنداره	رضایت از زندگی	آمادگی روانی	سرذوق بودن	احساس زیبایی شناختی	خودکارآمدی	امیدواری
پیشانی کلی GD	**۰/۶۴۷	**۰/۶۴۴	**۰/۳۸۹	**۰/۶۳۴	**۰/۴۰۲	**۰/۴۵۹	**۰/۴۱۲	**۰/۴۰۸
فقدان لذت AD	**۰/۶۳۷	**۰/۴۲۸	**۰/۴۷۵	**۰/۲۴۸	**۰/۶۳۵	**۰/۵۱۸	**۰/۵۰۴	**۰/۳۰۷
برانگیختگی اضطرابی AA	**۰/۳۰۳	*۰/۱۶۹	-/۱۰۶	**۰/۸۴۸	**۰/۱۸۷	**۰/۳۸۱	**۰/۳۵۲	**۰/۲۴۳

* معنی داری در سطح ۰/۰۵

** معنی داری در سطح ۰/۰۱

عنوان ویژگی‌های مشترک اضطراب و افسردگی، برانگیختگی اضطرابی (AA) به عنوان ویژگی اختصاصی اضطراب و فقدان لذت (AD) به عنوان ویژگی اختصاصی افسردگی به وجود آوردند که ویژگی‌های روان سنجی مطالعه حاضر در راستای آن می باشد.

همچنین لین و همکاران (۱۳) نیز ویژگی‌های روان سنجی این پرسشنامه را در نمونه‌ی نوجوانان و جوانان به دست آوردند که نتایج تحلیل عامل تأییدی نشان داد که ساختار سه عاملی در نظر گرفته شده به اندازه‌ی کافی برای MASQ-D30 مناسب است و همسانی درونی و اعتبار همگرا و واگرا را نیز تأیید کردند. مانند سایر پژوهش‌ها این مطالعه نیز محدودیت‌هایی داشته است. از جمله تعداد کم نمونه و سنجش آن بر روی نمونه‌ی بهنجار، همچنین عدم بررسی بر روی نمونه‌های گوناگون و اکتفا نمودن به نمونه دانشگاهی که ممکن است معرف نمونه ایرانی به صورت کلی نباشد. پژوهش‌های بعدی می‌توانند با گسترش نمونه‌های بالینی و غیر بالینی، مبتنی بر ویژگی‌های جمعیت شناختی، زمینه کاربرد دقیق‌تر این مقیاس را در گستره‌های بالینی و پژوهشی فراهم سازد.

تشکر و قدردانی

با تشکر از دانشگاه شاهد و اساتید این دانشگاه که در اجرای این پژوهش یاری رسان بودند. قابل ذکر است که این پژوهش بخشی از پایان نامه کارشناسی ارشد می باشد.

References:

- American Psychiatric Association. Diagnostic and statistical manual of mental

بحث و نتیجه‌گیری

پژوهش حاضر با هدف بررسی مقدماتی ویژگی‌های روان سنجی مقیاس MASQ-D30 در نمونه غیر بالینی ایرانی انجام گرفت. نتایج به دست آمده نشان داد که این مقیاس از ضریب آلفای کرونباخ مناسب برخوردار است. از سوی دیگر ضرایب بازآزمایی به دست آمده در فاصله ۳ هفته برای این مقیاس قابل قبول بوده، پس می‌توان گفت مقیاس مذکور بر اساس انسجام درونی و ضریب بازآزمایی به دست آمده دارای پایایی قابل قبولی است. در بررسی ساختار عاملی ۶ عامل بدست آمد (۶۴ درصد واریانس را تبیین کرد) که سه عامل اول آن با مقیاس‌های MASQ-D30 هم‌هنگ بود و ۴۶ درصد واریانس را تبیین کرد. همچنین اعتبار همگرا با مقیاس DASS21 و اعتبار واگرا با مقیاس شادکامی OHQ حاکی از اعتبار مناسب این مقیاس بود. به این ترتیب می‌توان گفت که یافته‌های این مطالعه شواهدی دال بر پایایی و اعتبار قابل قبول پرسشنامه MASQ-D30 است. در مقایسه با سایر پژوهش‌ها، اگر چه واتسون و همکاران (۷) نشان دادند که مقیاس ۹۰ سوالی این پرسشنامه از ویژگی‌های روان سنجی مناسبی برخوردار است، مؤلفان دیگر به این نتیجه دست یافتند که مدل سه بخشی زمانی که تحلیل عاملی تأییدی صورت می‌گیرد متناسب با MASQ نیست. در نتیجه واردنر و همکاران (۱۲) نسخه‌ی کوتاه شده‌ی این مقیاس (MASQ-D30) را به منظور کاهش سختی در پر کردن پرسشنامه و افزایش نرخ پاسخ با سه خرده مقیاس پیشانی کلی (GD) به

disorders (DSM-5®). American Psychiatric Pub. 2013; 12

2. World Health Organization. Measuring sexual health: Conceptual and practical considerations and related indicators. 2010.
3. Kalmbach DA, Pillai V. Daily affect and female sexual function. *The journal of sexual medicine*. 2014; 11(12):2938-54.
4. Kalmbach DA, Kingsberg SA, Ciesla JA. How changes in depression and anxiety symptoms correspond to variations in female sexual response in a nonclinical sample of young women: A daily diary study. *The journal of sexual medicine*. 2014; 11(12):2915-27.
5. Kalmbach DA, Pillai V, Kingsberg SA, Ciesla JA. The transaction between depression and anxiety symptoms and sexual functioning: A prospective study of premenopausal, healthy women. *Archives of sexual behavior*. 2015; 44(6):1635-49.
6. Watson D, Tellegen A. Toward a consensual structure of mood. *Psychological bulletin*. 1985; 98(2):219.
7. Watson D, Clark LA, Weber K, Assenheimer JS, Strauss ME, McCormick RA. Testing a tripartite model: II. Exploring the symptom structure of anxiety and depression in student, adult, and patient samples. *Journal of abnormal psychology*. 1995; 104(1):15.
8. Wardenaar KJ, van Veen T, Giltay EJ, de Beurs E, Penninx BW, Zitman FG. Development and validation of a 30-item short adaptation of the Mood and Anxiety Symptoms Questionnaire (MASQ). *Psychiatry Research*. 2010; 30:179(1):101-6.
9. Lin A, Yung AR, Wigman JT, Killackey E, Baksheev G, Wardenaar KJ. Validation of a short adaptation of the Mood and Anxiety Symptoms Questionnaire (MASQ) in adolescents and young adults. *Psychiatry research*. 2014; 30:215(3):778-83.
10. Hills P, Argyle M. The Oxford Happiness Questionnaire: A compact scale for the measurement of psychological well-being. *Personality and individual differences*. 2002; 33(7):1073-82.
11. Hadi Nejad, H, Zarei F. Reliability, validity and standardization of Oxford Happiness Questionnaire, *psychological research*. 2009; 23(2): 62-77.
12. Henry JD, Crawford JR. The short-form version of the Depression Anxiety Stress Scales (DASS-21): Construct validity and normative data in a large non-clinical sample. *British Journal of Clinical Psychology*. 2005; 44(2):227-39.
13. Samani S, Joukar BA. Study on the Reliability and Validity of the Short Form of the Depression Anxiety Stress Scale (DASS-21). *Social Sciences and Humanities Shiraz University*. 2007: 65-77